

NUJNA IZJAVA ZA JAVNOST o vzorcih Biobanke v stečaju

V družbi GaiaCell d.o.o. želimo javnosti, predvsem pa staršem in imetnikom vzorcev človeških tkiv in celic, podati jasno, odgovorno pojasnilo, ki temelji na pravni in etični podlagi, glede **zaključne faze situacije**, povezane s shranjevanjem vzorcev po stečaju družbe Biobanka d.o.o.

Zavedamo se, da je za številne družine ta situacija izjemno težka, čustveno obremenjujoča in tudi globoko nepravilna! Starši so storitev shranjevanja v preteklosti že plačali Biobanki d.o.o. in upravičeno pričakovali, da bo za njihove vzorce ustrezno poskrbljeno. Dejstvo, da temu danes ni več tako, predstavlja veliko stisko, ki jo razumemo, saj si že skoraj dve leti prizadevamo razrešiti to krivično situacijo v dobrobit vseh.

Družba GaiaCell d.o.o. je vse od nastanka te situacije zagotavljala hrambo vzorcev, čeprav za to ni imela zagotovljenega financiranja. V tem obdobju smo prevzeli ogromno finančno breme zagotavljanja energentov, opreme, strokovnega kadra in varovanja, izključno z namenom, da zaščitimo vzorce in damo staršem čas za sprejem informirane odločitve, kako po stečaju Biobanke.

Kljub vsem našim naporom pa je treba jasno in odgovorno povedati, da takšno stanje ni več vzdržno.

Obveščamo Vas, da se bo **z dnem 31. 3. 2026 zaključilo brezplačno zagotavljanje energentov, opreme, kadrov in varovanja**. Zagotavljamo lahko samo storitev/e, za katero/e prejmemo plačilo.

To ni odločitev, sprejeta zlahka, temveč nujen korak zaradi dejstva, da nadaljnjega financiranja storitev kriobanke, v kateri so shranjeni vzorci otrok, družba objektivno ne more več zagotavljati.

Vzorci predstavljajo posebno obliko osebnega premoženja, o katerem lahko odločajo izključno njihovi imetniki. Zato je odločitev o nadaljnjem ravnanju z njimi – vključno s shranjevanjem, prenosom ali drugo obliko razpolaganja – v pristojnosti vsakega posameznega lastnika. S tem je povezana tudi **njihova neposredna odgovornost za zagotovitev pogojev za njihovo ohranitev, vključno s kritjem stroškov, ki so za to nujno potrebni**.

Z veliko mero obžalovanja ugotavljamo, da tisti **imetniki vzorcev**, ki do 31. 3. 2026 niste/neboste sklenili novih pogodb za nadaljnje shranjevanje, poravnali obveznosti za subvencionirano dosedanje hrambo ali uredili prenos ter plačilo zanj, s tem dejansko izražate voljo, **da za nadaljnje ravnanje z vzorci niste sprejeli odločitve, vzorce prepuščate negotovi usodi – so pravno zapuščeni**.

To pomeni, da vzorci ostajajo v obstoječem sistemu brez zagotovljenih materialnih pogojev za nadaljnjo hrambo, kar predstavlja resno tveganje za njihovo ohranitev.

Čas odločitve se je po navodilih JAZMP iztekel 28. 2. 2026, pa smo ga vseeno podaljšali do 31. 3. 2026.

Na tem mestu še enkrat iskreno pozivamo vse starše in imetnike:

- Da do 31. 3. 2026 uredijo nadaljnje shranjevanje ali prenos,
- Poplačajo skrb za vzorce do sedaj in se glede stroškov prenosa uskladijo z novim ponudnikom storitve, vse po javno objavljenem ceniku,
- Ali, da sprejmejo eno izmed razpoložljivih odločitev, brezplačna donacija, plačljivo uničenje,
- in da ravnajo v najboljšem interesu vzorcev svojih otrok.

Naš edini cilj skozi celoten proces je bil in ostaja zaščita vzorcev. Vendar brez aktivnega sodelovanja imetnikov to žal ni več mogoče.

Gospodarska škoda in nevzdržnost stanja

Družba zaradi zagotavljanja hrambe brez ustreznega plačila že dalj časa trpi **izjemno gospodarsko škodo**, ki je ni več mogoče pokrivati. Stroški vzdrževanja (vključno z zagotavljanjem tekočega dušika in infrastrukture) so realni in neizogibni.

To potrjuje tudi Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke, ki jasno poudarja, da brezplačna hramba vzorcev ne obstaja in da morajo imetniki zagotoviti pogoje za nadaljnje shranjevanje:

<https://jazmp.si/2026/02/26/poziv-starsem-in-polnoletnim-otrokom-v-zvezi-s-shranjenimi-vzorci-cloveskih-tkiv-in-celic-pravne-osebe-biobanka-d-o-o/>

Pravni okvir delovanja GaiaCell

GaiaCell d.o.o. z vidika prava opravlja t. i. poslovodstvo brez naročila, zato zanj veljajo določbe 199. in naslednjih členov Obligacijskega zakonika (OZ). Skladno z 2. odstavkom 200. člena OZ **mora po končanem poslu dati račun tistemu**, čigar posel je opravljal.

Račune že pošiljamo in se tudi plačujejo. Zavračajo jih izključno na Izvorni celici/Famicord in stranke odvetniške pisarne Vrtačnik, ker so jim tako svetovali njihovi pravni zastopniki, kar je z vidika prava in zaščite integritete vzorcev, nepojmljivo in predstavlja resno grožnjo za propad vzorcev.

Odgovornost za nastalo situacijo – ali ste starši z njo seznanjeni?

Posebej zaskrbljujoče je dejstvo, da je bil zadnji direktor Biobanke d.o.o., Marko Strbad, dolžan pravočasno obveščati tako regulatorja kot tudi starše o kritični situaciji v Biobanki, vendar tega ni ustrezno zagotovil.

Po naših informacijah je navedeni posameznik podjetje zapustil in danes sodeluje s podjetjem Izvorna celica d.o.o. (FamiCord), kar dodatno odpira resna vprašanja glede ravnanja in odgovornosti v tej zadevi.

Zavajajoče in škodljive prakse

Z veliko zaskrbljenostjo ugotavljamo, da k zaostrovanju situacije neposredno prispevata **Odvetniška pisarna Vrtačnik** in osebno odvetnik Matej Vošner, ki po naših informacijah strankam svetujeta, naj ne poravnajo nobenih stroškov.

Takšni pozivi:

- so v nasprotju z osnovnimi načeli obligacijskega prava,
- zavajajo starše, laike in pravnike,
- in neposredno ogrožajo varnost vzorcev.

Neenotno ravnanje ponudnikov

Ob tem poudarjamo, da je Izvorna celica d.o.o. po naših informacijah **edini ponudnik**, ki zavrača poplačilo stroškov, povezanih s preteklo hrambo oziroma prenosom vzorcev.

Takšno ravnanje dodatno otežuje reševanje situacije in ustvarja neenake pogoje v primerjavi z drugimi ponudniki, ki spoštujejo ekonomsko realnost izvajanja storitev.

Dodatno k razumevanju razmer na trgu izpostavljamo, da je družba **FH-S d.o.o. odpovedala pogodbo o nadomestnem shranjevanju dokumentacije z družbo Izvorna celica d.o.o., o čemer je tudi seznanila Jazmp.**

Po razpoložljivih informacijah je bila odpoved povezana z resnimi pomisleki glede poslovnih praks in sodelovanja. Takšen razvoj dogodkov dodatno potrjuje, da so razmere na tem področju kompleksne in zahtevajo posebno previdnost ter odgovorno ravnanje vseh vpletenih.

Tveganje napačne identifikacije vzorcev

Ugotovljeno je že bilo, da se v določenih primerih kode vzorcev in dejanski lastniki ne ujemajo.

Brez ustrezne osebne identifikacije staršev ni mogoče zagotoviti pravilne izročitve vzorca, kar pomeni resno tveganje, da bi lahko prišlo do izročitve napačnega vzorca. Starši na tak način ne bi dobili vzorca svojega otroka, kar je nesprejemljivo. Odvetnik Vošner pa z maili poziva tako stranke FHS, kot Izvorna celica, da zahtevajo, da nam ne smejo posredovati osebnih podatkov. Vse le in zgolj z namenom, da ne bi vedeli, na koga bi naslavljali tožbe, česar sploh ne bomo izvajali. Ali lahko odvetnik Vošner zagotovi, da bodo starši dobili vzorec svojega/ih otrok, če ne vemo kdo so?!?

Stališča sodišč in regulatorja

Upravno sodišče Republike Slovenije je zavrnilo predlog, da bi stroške hrambe kril regulator, in poudarilo, da lahko imetniki:

- prenesejo vzorce k drugemu ponudniku ali
- zagotovijo sredstva za hrambo.

Poziv javnosti

Pozivamo vse starše in imetnike vzorcev:

- naj se pravočasno, tj. 31. 3. 2026 odločijo o nadaljnjem ravnanju,
- naj NE sledijo zavajajočim informacijam, ki se širijo po različnih kanalih,
- naj ravna v svojem in interesu varnosti vzorcev svojih otrok.

Zaključek

GaiaCell d.o.o. je v izjemno zahtevnih okoliščinah zaščitil vzorce in prevzel breme, ki ga ni bil dolžan nositi.

Vendar brez sodelovanja vseh vpletenih in ob nadaljnjem širjenju zavajajočih informacij stanje postaja nevzdržno.

Edina pot naprej je spoštovanje pravnega reda, odgovorno ravnanje in zagotovitev realnih pogojev za varno hrambo.

GaiaCell d.o.o.